॥१४॥ १५॥ इतिश्रीमहाभारतेशतसाहस्र्यां संहितायां आनुशासनिकपर्वणि नीलकण्ठीयभारतभावदीपे षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥४६॥ ॥७॥ सर्वेति ॥१॥२॥ एवमृत्विगात्मस्त्रीकाद्विगुणस्वाधनवाध्यर्थदायविभागमस्तीति ॥२॥ [illegible]
तएव विहितानुधर्मे शूद्रोऽयनमारोप्य ब्राह्मणोयात्यधोगतिं अपत्यंजनयित्वास्यांब्राह्मण्यादेवहीयतइतिनिंदास्मरणात् ॥४॥५॥ किंकियत्समाणं ॥६॥७॥ दृष्टोनतः शास्त्रतः ॥८॥ अविहित

पितारक्षति कौमारेभर्तारक्षतियौवने ॥ पुत्राश्चस्थाविरेभावेनस्त्रीस्वातंत्र्यमर्हति ॥१४॥ श्रियएताः स्त्रियोनामसत्कार्याभूतिमिच्छता ॥ पालितानिगृहीता
चश्रीःस्त्रीभवतिभारत ॥१५॥ इतिश्रीमहा० अनु० आनुशासनिकेप० दानधर्मे विवाहधर्मेस्त्रीप्रशंसानामषट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥४६॥ युधिष्ठिरउ०
सर्वशास्त्रविधानज्ञराजधर्मविदुत्तमं ॥ अतीवसंशयच्छेत्ताभवान्वैप्रथितःक्षितौ ॥१॥ कश्चित्तुसंशयोमेस्तितन्मेब्रूहिपितामह ॥ जातेस्मिन्संशयेराज
न्नान्यंपृच्छेमकंचन ॥२॥ यथानरेणकर्तव्यंधर्ममार्गानुवर्तिना ॥ एतत्सर्वंमहाबाहोभवान्व्याख्यातुमर्हति ॥ चतस्रोविहिताभार्याब्राह्मणस्यपितामह
ब्राह्मणीक्षत्रियावैश्याशूद्राचरतिमिच्छतः ॥४॥ तत्रजातेषुपुत्रेषुसर्वासांकुरुसत्तम ॥ आनुपूर्व्येणकस्तेषांपित्र्यंदायादमर्हति ॥५॥ केनवाकिंततोहार्यं
पितृवित्तात्पितामह ॥ एतदिच्छामिकथितंविभागस्तेषुयःस्मृतः ॥ भीष्मउवाच ब्राह्मणःक्षत्रियोवैश्यस्त्रयोवर्णाद्विजातयः ॥ एतेषुविहितोधर्मोब्रा
ह्मणस्ययुधिष्ठिर ॥७॥ वैषम्यदथचालोभात्कामाद्वापिपरंतप ॥ ब्राह्मणस्यभवेच्छूद्रानतुदृष्टांस्ततःस्मृता ॥ शूद्रोऽयनमारोप्यब्राह्मणोयात्यधोगतिं ॥
प्रायश्चित्तीयतेचापिविधिदृष्टेनकर्मणा ॥९॥ तत्रजातेष्वपत्येषुद्विगुणंस्याद्युधिष्ठिर ॥ आपद्यमानंमृक्थंतुसंप्रवक्ष्यामिभारत ॥ लक्षण्यंगोवृषोयानंयत्स
धानतमंभवेत् ॥ ब्राह्मण्यास्तद्धरेत्पुत्रएकांशंवैपितुर्धनात् ॥ शेषंतुदशधाकार्यंब्राह्मणस्येयुधिष्ठिर ॥ तत्रतेनैवहर्तव्याश्चत्वारोंशाःपितुर्धनात् ॥ क्षत्रियाया
स्तुयःपुत्रोब्राह्मणःसोप्यसंशयः ॥ सतुमातुर्विशेषेणत्रीनंशान्हर्तुमर्हति ॥१३॥ वर्णेतृतीयेजातस्तुवैश्यायांब्राह्मणादपि ॥ द्विरंशस्तेनहर्तव्योब्राह्मणस्याद्युधिष्ठिर ॥
१५

मप्यनिषिद्धंचेत्तत्राह शूद्रामिति कूष्मांडैर्जुहुयाद्योऽपूतइवमन्येतयथास्तेनोयथाभ्रूणहेवमेषभवतियोयोनौरेतःसिंचतीतिक्षत्रियायांवैश्यायांचोत्पन्नस्यसाक्षाद्धानतिपयपुरुषव्यवधानाद्ब्राह्मणस्य
भोदृश्यतेइतितयोरस्तियोनित्वं शूद्रायास्तुतथात्वादयोनित्वं ततस्तयोरेतःसेकेप्रायश्चित्तीभवत्येव कूष्मांडैः यद्देवादेवहेडनमितियजुर्वेदप्रसिद्धैर्मंत्रविशेषैः अनेनैवविधिनावेदेनदृष्टेन कर्मणा प्राय
श्चित्तमात्मनइच्छतिप्रायश्चित्तीयते अन्यथाऽधोगतिंयातीत्यर्थः ॥९॥ द्विगुणंप्रायश्चित्तं ॥१०॥ एकांशंमुख्यांशं ॥११॥ तेनैवब्राह्मणीपुत्रेणैव ॥१२॥ १३॥ १४॥

Digitized by Google